

اصطلاحات رایج آزمایشگاهی

Lab (laboratory): آزمایشگاه

CBC: شمارش سلول های خونی

B Group: گروه خونی

WBC: شمارش گلبول های سفید خون

RBC: شمارش گلبول های قرمز خون

U/A: آزمایش آنالیز ادرار

U/C: کشت ادرار

S/E: آزمایش آنالیز مدفوع

S/C: کشت مدفوع

OB: خون در مدفوع

ESR: میزان رسوب گلبول قرمز

Leukocytosis: افزایش تعداد گلبول های سفید

ABG: آزمایش گازهای خون شریانی

VBG: آزمایش گازهای خون وریدی

FBS: قند خون ناشتا

BS: قند خون

PTT: درصد انعقاد خون

PT: زمان پروترومبین

Pathology: آسیب شناسی

BUN: اوره خون

Cr: کراتینین

Hb: هموگلوبین

Hct: هماتوکریت

Mchc: غلظت متوسط هموگلوبین

Hcv: حجم متوسط گلبول های قرمز

Hch: مقدار متوسط هموگلوبین در گلبول های قرمز

Plt: شمارش پلاکت ها

Mcv: حجم متوسط هموگلوبین

Ab: آنتی بادی

Ag: آنتی ژن

HBv: B هیپاتیت

PC: گلبول های قرمز فشرده شده

FFP: پلاسمای تازه منجمد شده

Labtest: برگه آزمایش

CRP: پروتئین فاز حاد

Na: سدیم

k: پتاسیم

Mg: منیزیم

Ca: کلسیم

Alb: آلبومین

اصطلاحات پزشکی رایج در ارتوپدی و رادیولوژی

Joint: مفصل	Sling: آویزان کردن از گردن
Ligament: رباط	Mortis: چرخش
Atrophy: کاهش اندازه عضله	Spilling: بی حرکت کردن اندام از طریق آتل
Synovium: غشاء داخل مفصل که مایع مرطوب کننده ترشح می کند	Osteoclast: سلول جذب استخوان
Cartilage: غضروف	Osteoblast: سلول سازنده استخوان
Amputation: قطع کامل اندام	Effusion: افیوژن یا وجود مایع بیش از حد در مفصل
Ankylosis: سفتی و بی حرکت شدن مفصل	Clonus: انقباض منظم عضله
Abduction: دور شدن از خط وسط بدن	Epiphysis: انتهای استخوان های بلند
Arthralgia: درد مفاصل	Diaphysis: تنه استخوان های بلند
Arthritis: التهاب مفاصل	Paralysis: فلج
Arthroempyeis: تجمع چرک در مفصل	Fascia: بافت فیبری که عضلات را می پوشاند
Arthrotomy: باز کردن مفصل	Hypertrophy: افزایش اندازه عضله
LDH: دررفتگی مادرزادی مفصل ران	
Distal: نواحی انتهایی دور از مرکز استخوان	
Proximal: نزدیک به تنه یا خط میانی بدن	
Disectomy: برداشتن و قطع غضروف دیسک بین مهره	
Fasiotomy: برداشتن فاشیای عضله	
Sprain: پیچ خوردگی	
Osteoporosis: پوکی استخوان	
Meniscectom: جراحی غضروف و مفصل	
Laminactomy: جراحی بخش خلفی مهره ها	
Fixation: ثابت کردن استخوان های شکسته به وسیله جراحی	
Mandible: فک پایینی	

اصطلاحات پزشکی رایج در ارتوپدی و رادیولوژی

Fx: شکستگی

Brittle: ترد و شکننده

Anterior: قدامی

Flexion: خم کردن

Laxation: در رفتگی مفصل استخوان

Lordosis: انحنای زیاد ستون فقرات

Kyphosis: قوز

Acchial: استخوان نشیمنگاهی

Humerus: استخوان بازو

Femur: استخوان ران

Sacrum: استخوان خاجی

Rotation: چرخش

Restriction: جلوگیری

Resolution: قدرت تفکیک

Recumbent: خوابیده

Clubfoot: پا چنبری

Congenital: مادرزادی

Bruise: کبود شدن

CXR: عکس قفسه سینه

Left: چپ

Right: راست

Elevation: بالا نگه داشتن اندام

Supine: طاق باز

Prone: به روی شکم

AP: رو به روی قدامی

PA: خلفی

Lateral: نیم رخ

Obligue: مایل

Extension: خمیده به عقب

Lateral decubitus: خوابیده به پهلو

Coronal: نمای رو به رو

Sagittal: نمای نیم رخ

Recumbent: نشسته

Upright : Erect: ایستاده

اصطلاحات رایج ICU

بخش مراقبت ویژه: ICU

راه هوایی: Air way

بخش مراقبت ویژه کودکان: PICU

ارتباط چشمی: ER

تعدادتنفس: RR

ارتباط حرکتی: MR

حجم جاری: TV

مردمک ها: BR

حجم دقیقه ای: MV

ارزیابی سطح هوشیاری: GCS

زمان دم: TI

درصد اکسیژن دمی: FiO₂

حساسیت: Trigger

سرعت جریان هوا در طول دم: Flow

فشار مثبت انتهای بازدمی: PEEP

اگر پیپ در تنفس خود به خودی مورد استفاده قرار نگیرد: CPAP

فشار حمایتی: PS

مد تنفسی حمایتی-کنترلی: SIMV

حمایت تنفسی کنترل شده: CV

تنفس خود به خودی: Spont

تهویه: Ventilation

تنفس: Respiration

دم: Inspiration

بازدم: Expiration

جدا کردن تدریجی از دستگاه: Wining

جدال بیمار با ونتیلاتور: Fighting

معیار ارزیابی بیمار در حال دریافت سدیشن: Rass

ساکشن ترشحات: Suction

اصطلاحات پزشکی رایج تغذیه

AC: قبل از غذا

PC: بعد از غذا

TPN: تغذیه کامل وریدی

NGT: تغذیه از راه بینی معدی

OG: تغذیه از طریق لوله باز دهان

BMI: شاخص توده بدنی

I&O: جذب و دفع

g.s: به مقدار کافی

Anorexia: بی اشتها

NPO: ناشتا

LSD: رژیم کم نمک

LFD: رژیم کم چرب

Weight: وزن

Feeding Tube: لوله تغذیه

Out put: دفع

Intake: جذب

Gavage: غذایی که از طریق سوند معده داده می شود

Lavage: شست و شو معده یا بیرون کشیدن ترشحات معده

اصطلاحات پزشکی رایج در نورولوژی

EEG: نوار مغزی	SCI: آسیب نخاعی
GCS: معیار کمای گلاسکو	CP: فلج مغزی
DTR: رفلکس های تاندونی	ICP: فشار داخل مغزی
PVD: بیماری های اعصاب محیطی	Flaccid: عدم وجود تونسیته عضلانی
CVA: سکته کامل مغزی	Photo phobia: عدم تحمل نور
TIA: سکته گذرای ایسکمیک	Seizures: تشنج
Brain Dwath: مرگ مغزی	Dizziness: سرگیجه
Ataxia: عدم توانایی در هماهنگ کردن حرکات عضلانی	Aphasia: زبان پریشی
Dementia: دمانس (زوال عقلی)	Epilepsy: صرع
LOC: سطح هوشیاری	Regidity: خشکی و سفتی عضله
Choreh: کره (وقوع حرکات اسپاسودیک)	
Paraplegia: پاراپلژی (فلج هر دو پا)	
Hemiplegia: همی پلژی (فلج یک طرفه بدن)	
Tetraplegia: تترا پلژی (فلج هر دو دست و هر دو پا)	
Parastesia: پاراستزی (احساس کرختی و سوزن سوزن شدن)	
Decerbatation: دسربره (اکستانسیون اندام ها)	
Decortication: دکورتیکه (خم شدن غیر طبیعی اندام ها)	
Dyskinesia: دیس کینزی (اختلال در توانایی انجام حرکات ارادی)	
Athetosis: آتتوز (بروز نوعی حرکت کند و ماریپیچی و به شکل کرم)	
Rombery test: تست رومبرگ (تست بررسی اختلالات عملکرد مخچه)	
Delirium: دلیریوم (فقدان گذرای عملکرد عقلی و فکری به خاطر مشکلات سیستمی)	
Clenous: کلونوس (حرکات غیر ارادی که با انقباض و شل شدن متناوب عضله به صورت پی در پی صورت گیرد)	
Cushing response: پاسخ کوشینگ (تلاش مغز در بازگرداندن جریان خون به وضعیت عادی با افزایش فشار خون شریانی)	
Cushings triad: تریاد کوشینگ (مشاهده سه نشانه کلاسیک شامل کاهش ضربان قلب و افزایش فشار خون و کاهش تعداد تنفس)	

اصطلاحات پزشکی رایج در ارولوژی

GFR: میزان فیلتراسیون پلاسما	Frequency: تکرر ادرار
Dysuria: دیس یوری(سوزش ادراری)	Enuresis: شب ادراری
Urinary incontinence: بی اختیاری ادراری	Hematuria: همآچوری(وجود خون در ادرار)
Urinalysis: آزمایش کامل ادرار	IVP: پیلوگرافی داخل وریدی
kUB: عکس رادیولوژی ساده از کلیه	ARF: نارسایی حاد کلیوی
Atn: نکروز حاد توبولی	CRF: نارسایی مزمن کلیوی
Urinary retention: احتباس ادراری	VBB: کیسه درناژ ادراری
Urinary incontinence: بی اختیاری ادراری	PKD: کلیه پلی کیستیک
UTI: عفونت ادراری	ESRD: نارسایی پیشرفته کلیوی
PCN: نفروستومی	AKD: بیماری حاد کلیوی
PSA: آنتی ژن اختصاصی پروستات	CKD: بیماری مزمن کلیوی
TURP: تراشیدن پروستات از راه مجرا	BPH: بزرگی خوش خیم پروستات
TURBT: تراشیدن تومور مثانه از راه مجرا	UDT: پایین نیامدن بیضه
TUL: خارج کردن سنگ حالب از طریق مجرا	Varicocele: واریس وریدهای بیضه
Hydrocele: جمع شدم مایع در کیسه بیضه	
Specific Gravity: وزن مخصوص ادرار	
ESWL: سنگ شکن برون اندامی با امواج ضربه ای	
Pro Polyuria: پلی اوری(حجم زیاد ادرار در هر بار ادرار کردن)	
teinuria: پروتئینوری(افزایش میزان دفع پروتئین)	
Nucturia: ناکچوری(بیدار شدن از خواب در شب جهت ادرار کردن)	
Oliguria: الیگوری(کاهش ادرار به ۴۰۰ سی سی در ۲۴ ساعت)	
Anuria: آنوری(فقدان ادرار در مثانه، کمتر از ۵۰ سی سی در ۲۴ ساعت)	
Pyuria: پیوری(وجود بیش از ۶ گلبول سفید در هر شان میکروسکوپی به هنگام مشاهده نمونه ادرار)	

اصطلاحات پزشکی رایج چشم

Oculus exter(OD): چشم راست	Retinopathy: آسیب شبکیه
Oculus sinister(OS): چشم چپ	Cataract: آب مروارید
Oculus uterque(OU): هر دو چشم	Ptosis: افتادگی پلک
Blindness: نابینایی	Epiphora: اشک ریزش
Pupillary reflex: رفلکس مردمک	Glaucoma: آب سیاه
Aphakia: فقدان مادرزادی عدسی	Visual Field(VF): میدان بینایی
Hyperopia: دور بینی	Conjunctiva(conj): ملتحمه
Myopia: نزدیک بینی	Conjunctivitis: بیماری التهابی ملتحمه
Mydriasis: گشادی مردمک چشم	KTCN: قوز قرنیه
Miosis: تنگی مردمک چشم	Blind spot: نقطه کور
Xerophthalmia: خشکی چشم	OHT: فشار بالای چشم
Amblyopia: تنبلی چشم	Ophthalmoscopy: وسیله دیدن چشم
Pterygium: ناخنک چشم	
Strabismus: انحراف چشم	
Presbyopia: پیر چشمی	
Proptosis: جلوآمدگی کره چشم	
Chemosis: ورم ملتحمه چشم	
Diplopia: دوبینی	
Endophthalmitis: عفونت داخل کره چشم	
Conjunctivitis: التهاب ملتحمه چشم	
Keratitis: التهاب قرنیه	
Keratotomy: برداشتن قسمتی از قرنیه	
Vitreotomy: تخلیه چشم	
Blepharitis: التهاب پلک	

اصطلاحات رایج بیمارستان

EMS: خدمات فوریت های پزشکی

Discharge: مرخص شدن

Dressing: پانسمان

Bed bath: حمام دادن بیمار در تخت

Orient: هوشیار

Elective: انتخابی

Follow up: پیگیری کردن

Orthostatic: وضعیت استفاده

Rebound: برگشتی

Excision: بریدگی

Incision: برش

Resection: برداشت

Removal: برداشت

Ankylosis: جمود مفصلی

Fusion: ترکیب

Pus: چرک

Icteric: زردی،یرقان

Prolapse: سقوط

Alopecia: ریزش مو،طاسی

Tinnitus: وزوز گوش

ICP: فشار داخل چشم

CP: فشار مغز

ESI: سیستم سطح بندی تریاژ

AP: جذب

Ex: دفع

HT: هد تروما

CHF: نارسایی مزمن قلبی

Addict: معتاد

Patient: بیمار

Rule out: تشخیص احتمالی

Chief complaint: شکایت اصلی

Diagnosis: تشخیص

ENT: گوش حلق بینی

ARF: تب روماتیسمی حاد

COPD: بیماری مزمن انسدادی ریه

CP(chest pain): درد قفسه سینه

Abdominal pain: درد شکم

MT(multiple trauma): تروما به چند اندام

Facial pain: درد صورت

Eye pain: درد چشم

Leg pain: درد پا

Flunk pain: درد کلیه

Neck pain: درد گردن

Headache: سردرد

Fever: تب

Agitation: آشفتگی، بی قراری

Pallor: رنگ پریدگی

Apnea: قطع تنفس

اصطلاحات رایج بیمارستان

Vertigo: سرگیجه	LOC(level of consciousness): سطح هوشیاری
Dizziness: گیجی	PTE: آمبولی ترومبوتیک ریه
Diarrhea: اسهال	PTA: اختلال حافظه پس از ضربه
Cyanosis: کبودی	DM: دیابت ملیتوس
Melena: مدفوع تیره به علت وجود خون	IHD: بیماری ایسکمیک قلب
Anuria: قطع ادرار	N&V: تهوع و استفراغ
R/O : مشکوک بودن	DS(Dis continue): عدم پیگیری
Admit: پذیرش شدن	Daltonism: کور رنگی
Poisoning: مسمومیت	Decubitus: درازکش، در وضعیت خوابیده
Expire: مرگ	Drowsiness: خواب آلودگی
HF: نارسایی قلبی	Tamponade: فشردگی
PE: آمبولی ریه	TAP: تخلیه مایع
DVT: ترومبوز وریدهای عمقی	Tenderness: دردناکی
MI: انفارکتوس میوکارد	Ten Smus: دل پیچه
CVA: سکته مغزی	Torsion: انقباض
BPH: بزرگی خوش خیم پروستات	Trans moral: سراسر جداری
ARDS: سندرم دیسترس تنفسی	Obstipation: یبوست زیاد
Eversion: واژگونی	Regressive: برگشت کننده، عود کننده
Graft: پیوند	Remissions: بهبودی بیماری
Assessment: ارزیابی	Rupture: پارگی
PI(Present illness): بیماری فعلی	Sedation: مسکن
PMH: تاریخچه بیماری های گذشته	limp: لنگ، شل
DH(Drag history): تاریخچه استفاده از دارو	Palliative: مسکن موقتی
FH(Family history): سابقه خانوادگی	Myeloma: تومور بدخیم مغز استخوان

اصطلاحات رایج بیمارستان

Cripple: لنگ، چلاق	Tonsil: لوزه
Strip: نوار نمونه	Convulsion: تشنج
Iso: نوار ایزو	Antidote: پادزهر
Sync: R هماهنگ با موج	Bactericidal: باکتری کش
Async: R غیر هماهنگ با موج	Dilate: گشاد شدن
Sternum: استرنوم	Displace: جا به جا شدن
Apex: نوک قلب	CR: تنفس کنترل شده
Dysphagia: نارسایی بلع	Hemoptysis: خلط خونی
Nausea: حالت تهوع	Shake & bake: تب و لرز
Cough: سرفه	Mass: توده
Weakness: ضعف و سستی	Perforation: سوراخ کردن
Occlusion: انسداد	Hypoxia: کمبود اکسیژن در بافت های بدن
Polyps colon: پولیپ روده	Hemothorax: تجمع خون در فضای بدن
Hemorrhoid: بواسیر	Pneumothorax: تجمع هوا در فضای جنب
Anal Fissure: پارگی مقعد	Apnea: قطع تنفس
Achalasia: شلی دریچه تحتانی مری	Anuria: کاهش ادرار
Hiatal hernia: فتق هرنی	Diuresis: تکرر ادرار
Enema: تنقیه	Dysuria: سوزش ادرار
Gastritis: گاستریت	Nocturia: شب ادراری
Gastric ulcer: زخم معده	Glycosuria: قند در ادرار
Vomiting: استفراغ	Hematuria: خون در ادرار
Diarrhea: اسهال	Nephropathy: بیماری کلیه
Hematemesis: اسهال خونی	CRF: نارسایی مزمن کلیه
CNS: سیستم اعصاب مرکزی	ARF: نارسایی حاد کلیه
PNS: سیستم اعصاب محیطی	UTI: عفونت دستگاه ادراری
TIA: ایسکمی گذرای مغزی	Ureter: حالب
Anxiety: اضطراب	Bed pan: ظرف مخصوص توالت

اصطلاحات رایج بیمارستان

ECG: نوار قلب	CBR: استراحت مطلق
Edema: ادم	RBR: استراحت نسبی
ETT: تست تحمل ورزش	OOB: خروج از تخت
Arrest: ایست قلبی یا تنفسی	HL: هیپارین لاک
Ecchymosis: کبودی	RPO: ادامه دستورات قبلی
HTN: فشار خون بالا	With out: بدون
V/S: کنترل علائم حیاتی	Oral – PO: از راه دهان
BP: فشار خون	Axillary: زیر بغل
ETT: لوله داخل تراشه	Rectal: مقعد
Croup: خروسک	Supp: شیاف
Caliber: تست کردن دستگاه ها	IM: تزریق عضلانی
By pass: میان بر	IV: تزریق وریدی
JVP: فشار ورید ژگولار	ID: داخل جلدی
Alert: هوشیار	IO: داخل استخوانی
Pain: درد	ET: از راه تراشه
Verbal: پاسخ کلامی	Tablet: قرص
PR: تعداد ضربان قلب	Drops: قطره
SPO ₂ : میزان اکسیژن خون	Cap: کپسول
Triage: سطح بندی بیماران بر اساس وخامت بیماری	Amp: آمپول
GCS: سطح بندی هوشیاری بیماران	Perl: پرل
Chest completion: فشردن قفسه سینه	Ser: سرم
CT scan: سی تی اسکن	Spray: اسپری
CSF: مایع مغزی نخاعی	Oint: پماد
CNS: سیستم عصبی مرکزی	Sp: یک قاشق غذاخوری
Tachycardia: ضربان قلب بالای ۱۰۰	ID: داخل درم
Bradycardia: ضربان قلبی کمتر از ۶۰	QD: یکبار در روز
MRI: یک رویه تشخیصی از سطوح بافت نرم با قدرت تفکیک بالا	

اصطلاحات رایج بیمارستان

QN: یکبار در شب

QH: هر ساعت

SI: زیربانی

INH: از راه تنفس

TD: از راه پوست

Stat: فقط یکبار فوری

QID: چهار بار در روز

PRN: در صورت لزوم

BID: دوبار در روز

Daily: روزانه

TDS: سه بار در روز

AM: صبح

MD: میان روز

PM: بعد از ظهر

DC: قطع شدن

OU: هر دو چشم

CPR: احیای قلبی ریوی

CPCR: احیای قلبی ریوی مغزی

Pals: نبض